

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

GRANICZNA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

w ELBLĄGU

**Raport na temat stanu bezpieczeństwa sanitarnego obszaru
nadzorowanego przez Państwowego Granicznego Inspektora
Sanitarnego w Elblągu w powiecie elbląskim
w 2022 roku**

Elbląg

luty 2023

W ramach realizacji ustawowych zadań Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu monitoruje zagrożenia i ocenia epidemiologiczną sytuację wzdłuż granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Federacją Rosyjską na odcinku z Obwodem Kaliningradzkim. Nadzoruje zabezpieczenie granicy przed zawleczeniem do kraju chorób szczególnie niebezpiecznych, wysoce zakaźnych oraz przed skutkami ataku bioterrorystycznego. Przeprowadza graniczną kontrolę sanitarną, której celem jest utrzymanie bariery sanitarno-epidemiologicznej kraju poprzez niedopuszczenie do wprowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, których jakość zdrowotna nie odpowiada obowiązującym przepisom i może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Sprawuje nadzór sanitarny nad warunkami przewozu osób w ruchu międzynarodowym, bezpieczeństwem wody, przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów i prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, a także w zakładach zlokalizowanych na obszarze przejść granicznych.

Oprócz działań prowadzonych na granicy RP Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu z uwagi na właściwość realizuje również zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia, przedmiotów użytku, higieny i środowiska pracy w zakładach pracy, oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska na obszarze wszystkich portów i przystani w województwie warmińsko - mazurskim.

Realizując swoje obowiązki, podobnie jak w latach ubiegłych, w 2021 roku sprawował nadzór sanitarny w obiektach zlokalizowanych na terenie działania w powiecie elbląskim.

Niniejsze opracowanie przedstawia stan bezpieczeństwa sanitarnego obszaru nadzorowanego przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu w powiecie elbląskim. Zostało ono sporządzone na podstawie wyników przeprowadzonych w 2022 roku kontroli oraz wyników analiz pobranych do badań laboratoryjnych próbek .

Porty i przystanie żeglarskie

Nadzorem sanitarnym na terenie powiatu elbląskiego w 2022 roku objęty był Port Morski w Tolkmicku z funkcjonującą na jego terenie marinę oraz przystań żeglarska - Stanica Wodna w Nadbrzeżu. Ich stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń. Przed sezonem dokonano niezbędnych remontów pomostów, naprawy sprzętu i gruntownych porządków. Tereny zielone skontrolowanych jednostkach utrzymane były czysto. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, które mogłyby stanowić zagrożenia dla zdrowia.

Obiekty zaopatrywane były w wodę z wodociągu sieciowego Tolkmicko. W porcie i na przystaniach dostępna była infrastruktura sanitarna dla żeglarzy: zaplecza sanitarne, oddzielne dla kobiet, mężczyzn i osób niepełnosprawnych, wyposażone w toalety i natryski. W pomieszczeniach

zapewniono środki higieniczne, bieżącą czystość i dezynfekcję.

Zarówno port jak i przystanie miały uregulowaną gospodarkę nieczystości stałych i płynnych. Stałe nieczystości gromadzono w pojemnikach lub kontenerach, płynne odprowadzano do kanalizacji miejskiej. Port Morski w Tolkmicku dodatkowo wyposażono w pojemnik na wody zaolejone i zęzowe – opróżniane przez specjalistyczną firmę. Nieczystości płynne z jednostek pływających odbierane były na zlecenie bezpośrednio ze statków po uprzednim telefonicznym zgłoszeniu przez firmy posiadające stosowne pozwolenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów na przystaniach.

Apteczki pierwszej pomocy medycznej były dostępne w każdym skontrolowanym obiekcie.

Przystanie żeglarskie, oprócz możliwości cumowania jednostek pływających, świadczyły również inne usługi. Na przystani w Tolkmicku, w budynku bosmanatu poza pomieszczeniami sanitarnymi i natryskami, wydzielono również pomieszczenie z pralką, suszarką, podręczną kuchnią do przygotowywania posiłków, a także punkt informacji turystycznej. W Nadbrzeżu można było skorzystać z domków noclegowych (objęte nadzorem, utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym, postępowanie z bielizną brudną i czystą odbywało się zgodnie z wymaganiami sanitarnymi) wiaty piknikowej, placu zabaw dla dzieci, pola namiotowego i wypożyczalni sprzętu wodnego.

Wszystkie przystanie wyposażone były w przyłącza energetyczne oraz punkty poboru wody dla jednostek pływających. Przeprowadzono kontrolę jakości wody na przystaniach, pracownicy Inspekcji Sanitarnej pobrali próbki wody z punktów czerpalnych dla jednostek pływających. Na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań, stwierdzono, że jakość wody była zgodna z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294).

Plaże i miejsca wykorzystywane do kąpieli

Nadzorem sanitarnym były objęte zlokalizowane na terenie powiatu elbląskiego plaże w Kadynach, Suchaczu i Tolkmicku. Szczególną uwagę poświęcono utworzonym na nich placom zabaw oraz utrzymaniu czystości terenu. Przedmiotem kontroli był również stan sanitarno-techniczny obiektów.

Obszar rekreacyjny (działka nr 4/2 obręb 01 Miasto Tolkmicko), który w poprzednich latach wykorzystywany był jako plaża, w 2022 r. nie został wydzierżawiony, jego właścicielem jest Skarb Państwa reprezentowany przez Starostę Elbląskiego. Osoby wypoczywające tam korzystały z toalet dostępnych dla gości pobliskiego lokalu gastronomicznego. Pojemniki na odpady komunalne znajdowały się w bezpośrednim sąsiedztwie działki, w czasie kontroli były przepełnione.

Administratorzy plaż w Kadynach i Suchaczu uruchomili wypożyczalnię sprzętu wodnego oraz leżaków i parasoli. Zorganizowano tam również mini place zabaw dla dzieci oraz boiska sportowe. Przy plażach wydzielono miejsca parkingowe. Obiekty te wyposażone były w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów (przepełnionych nie stwierdzono) oraz w zaplecza sanitarne. Ich pomieszczenia utrzymane były w czystości, zapewniono bieżącą dezynfekcję oraz środki higieny, a także w apteczki pierwszej pomocy medycznej. Plaże pozostawały niestrzeżone i oznakowane zakazem kąpiei.

Plaże w Kadynach i Suchaczu były utrzymane w dobrym stanie higienicznym – codzienne były sprzątane i bronowane. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego i technicznego kontrolowanych obiektów.

Podobnie jak w latach ubiegłych żaden administrator nie wnioskował o uruchomienie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpiei ani kąpieliska.

W minionym sezonie plaże położone na nadzorowanym terenie, cieszyły się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności, szczególnie w ciepłe, słoneczne dni.

Środki transportu wodnego

W 2022 roku wśród statków objętych nadzorem sanitarnym w powiecie pozostawała jedna jednostka pływająca – tramwaj wodny „Generał Kutrzeba” – wykonująca regularne rejsy z Tolkmicka do Krynicy Morskiej. Obiekt sezonowy, wykonywał krótkie ok. 40 minutowe rejsy. Podróżni korzystali z toalet znajdujących w Portach na nadbrzeżach. Jednostka pływająca nie posiada zbiornika na wodę do spożycia, a pracownikom zapewniono źródlaną wodę konfekcjonowaną.

Gospodarka odpadami prowadzona była prawidłowo. Statek wyposażono w dostateczną liczbę pojemników na odpady komunalne. Odpady olejowe i komunalne oddawane były w porcie do przeznaczonego na ten cel zbiornika w ramach opłat portowych. Sprawdzono dokumentację zdrowotną załogi – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pomieszczenia i wyposażenie dostępne dla pasażerów (pokład dolny ze stolikami i siedziskami) oraz pokład górny z siedziskami, metalowa konstrukcja prętowa stanowiąca zabezpieczenie przed wypadnięciem, utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Przestrzegano zakazu palenia tytoniu i papierosów elektronicznych na statku, w widocznym miejscu umieszczono piktogram „Zakaz palenia”.

Na wyposażeniu statku znajdowała się w apteczka pierwszej pomocy medycznej zaopatrzona w podstawowe środki opatrunkowe.

Zakłady produkujące lub wprowadzające do obrotu żywność

W 2022 roku nadzorem sanitarnym objęte były 2 zakłady obrotu zlokalizowane na obszarze portu w Tolkmicku.

Podczas przeprowadzanych w tych zakładach kontroli oceniano w szczególności stan techniczny obiektów, stan czystości i porządku, warunki przechowywania żywności, realizację zasad systemu kontroli wewnętrznej w tym zasad GHP i HACCP ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności, obowiązek śledzenia pochodzenia towarów.

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów nie stwarzał zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Był zadowalający. Prawidłowo realizowano kontrole wewnętrzną w oparciu o wdrożony system HACCP. Prowadzona dokumentacja wskazywała na zachowanie staranności przy realizacji wszystkich prowadzonych działań oraz stosowanie odpowiednich

zabezpieczeń chroniących produkowaną żywność przed zagrożeniami zdrowotnymi. Dokumentacja dotycząca śledzenia produktu (traceability) prowadzona była w sposób prawidłowy, pozwalała na odtworzenie drogi produktu i jego identyfikację.

W 1 zakładzie wykorzystuje się wodę z własnego ujęcia tak, więc nadzorem objęto również jego wodociąg. Jest on oparty na wodzie podziemnej ujmowanej z 4 studni wierconych, z których czynnie działały 2, jedna stanowi studnię awaryjną, a jedna pozostaje całkowicie wyłączona z użytkowania. Średnia dobową produkcja wody wynosiła w 2022 r. 90,0 m³. W próbkach pobranych do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wewnętrznej w II kwartale ubiegłego roku stwierdzono przekroczenie parametrów: ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C, a także manganu i jonu amonowego. Właściciela zobowiązano do niezwłocznego przeprowadzenia działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości wody do obowiązujących standardów zdrowotnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Przedsiębiorca przeprowadzenie prac zlecił firmie zewnętrznej, jednak nie przyniosły one oczekiwanego rezultatu, dodatkowo w kolejnych pobranych próbkach stwierdzono bakterie grupy coli. PGIS w Elblągu wydał decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia. Wodociąg wyłączono z eksploatacji, a zakład podłączono do wodociągu publicznego w Tolkmicku, podjęto bardziej zdecydowane prace naprawcze: m.in. wymieniono złoża filtracyjne, przeprowadzono modernizację systemu napowietrzania, przeprowadzono dezynfekcję zbiornika, studni, stacji SUW i całego układu. Pracownicy GSSE w Elblągu na bieżąco monitorowali przebieg prowadzonych prac. Po ich zakończeniu próbki wody pobrane zarówno w ramach kontroli wewnętrznej jak i w ramach urzędowej kontroli przez pracowników GSSE potwierdziły, że jakość wody spełnia obowiązujące wymagania. PGIS w Elblągu stwierdził wygaśnięcie decyzji stwierdzającej brak przydatności wody do spożycia oraz pozwolił na uruchomienie wodociągu zakładowego. Mając na uwadze zapobieganie takim zdarzeniom w przyszłości, zalecono zwiększenie częstotliwości pobierania próbek wody w ramach monitoringu oraz przeprowadzanie bardziej intensywnego czyszczenia i płukanie instalacji systemu dystrybucyjnego celem zapobieżenia nadmiernemu gromadzeniu się osadów i zanieczyszczeń, które stwarzają dogodne warunki dla wzrostu mikroorganizmów i mogą być przyczyną wtórnego zanieczyszczenia mikrobiologicznego.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

GRANICZNA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
w ELBLĄGU

RAPORT
o stanie sanitarnym obiektów
zlokalizowanych na terenie Portu Morskiego Elbląg
w 2022 roku

Elbląg

Luty 2023

W ramach realizacji ustawowych zadań, Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu monitoruje zagrożenia i ocenia epidemiologiczną sytuację wzdłuż granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Federacją Rosyjską na odcinku z Obwodem Kaliningradzkim, nadzorując zabezpieczenie granicy przed zawleczeniem do kraju chorób szczególnie niebezpiecznych, wysoce zakaźnych oraz przed skutkami ataku bioterrorystycznego. Przeprowadza graniczną kontrolę sanitarną, której celem jest utrzymanie bariery sanitarno-epidemiologicznej kraju poprzez niedopuszczenie do wprowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, których jakość zdrowotna nie odpowiada obowiązującym przepisom i może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Sprawuje nadzór sanitarny nad obiektami zlokalizowanymi na obszarze przejść granicznych, bezpieczeństwem wody, warunkami przewozu osób w ruchu międzynarodowym, substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, a także nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.

Oprócz działań prowadzonych na granicy RP Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu z uwagi na właściwość realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego na obszarze portów morskich i lotniczych na terenie województwa warmińsko – mazurskiego.

Niniejszy opracowanie przedstawia raport o bieżącym stanie sanitarnym obszaru Portu morskiego Elbląg. Obejmuje ocenę warunków zdrowotnych we wszystkich nadzorowanych obszarach w szczególności w zakresie stanu sanitarnego obiektów służących udzielaniu świadczeń zdrowotnych, stanu sanitarnego obiektów żywnościowo – żywieniowych, jakości zdrowotnej żywności, stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz środowiska pracy.

Raport ten został opracowany w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonych na przestrzeni roku przez poszczególne sekcje wchodzące w skład Oddziału Nadzoru Granicznej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Elblągu.

Obiekty służące udzielaniu świadczeń zdrowotnych

W 2022 r. sprawowano nadzór w 4 obiektach udzielających świadczeń zdrowotnych funkcjonujących w granicach Portu Morskiego Elbląg: 1 obiekt leczenia otwartego (przychodnia), 2 podmioty lecznicze świadczące usługi pielęgniarские oraz zespół transportu medycznego. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-higieniczny obiektów oraz sposób postępowania z odpadami medycznymi nie budził zastrzeżeń.

Przychodnia

Placówka ma charakter konsultacyjno-diagnostyczny i zabiegowy. Świadczy stacjonarne i telemedyczne usługi ambulatoryjne w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej. Realizowane są świadczenia dodatkowe, łącznie z zabiegami naruszającymi ciągłość tkanek przy użyciu sprzętu jednorazowego. Przychodnia zlokalizowana jest na wysokim parterze budynku administracyjnego, przystosowanego do obsługi osób niepełnosprawnych za pomocą platformy do transportu pionowego. W placówce znajdują się następujące pomieszczenia: gabinety lekarskie, gabinet zabiegowy, kabina audiometryczna, hol główny, rejestracja, pomieszczenia sanitarne i socjalne personelu, pomieszczenia sanitarne pacjentów, magazyn medyczny, pomieszczenie porządkowe oraz biura. Kształt i powierzchnia pomieszczeń umożliwiają zainstalowanie oraz użytkowanie urządzeń, aparatury i sprzętu medycznego, stanowiących niezbędne funkcjonalne wyposażenie do wykonywania świadczeń zdrowotnych. Ściany, podłogi wykonane są z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci i środków dezynfekcyjnych. Przychodnia dysponuje sprzętem i aparaturą medyczną niezbędną do wykonywania świadczeń zdrowotnych. Wszystkie urządzenia posiadają atesty. W pomieszczeniach zamontowano wentylację mechaniczną. Gabinet zabiegowy, hol główny oraz część gabinetów lekarskich wyposażono w klimatyzację. Zapewnione są stałe zwiększone przepływy powietrza w pomieszczeniach. Wszystkie urządzenia podlegają okresowym przeglądom zgodnie z zaleceniem producenta. W pomieszczeniach, w których wykonuje się badania lub zabiegi znajdują się umywalki z ciepłą i zimną wodą, dozowniki z mydłem w płynie i środkiem dezynfekcyjnym, pojemniki na ręczniki jednorazowego użytku oraz pojemniki na zużyte ręczniki. Zapewniono odpowiednie preparaty przeznaczone do dezynfekcji powierzchni, sprzętu medycznego i skóry. Środki dezynfekcyjne podobnie jak i wyroby medyczne sterylne jednorazowego /wielokrotnego użytku przechowywano w prawidłowych warunkach, z zachowaniem terminu ważności określonego przez producenta.

W obiekcie wytwarza się odpady medyczne o kodzie 18 01 03, które umieszczane są w workach jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbiera się w miejscu ich powstawania do sztywnych, odpornych na działanie wilgoci oraz mechanicznie odpornych na przekłucie i przecięcie pojemników jednorazowego użycia. Pojemniki i worki zapełnia się do 2/3 ich objętości w sposób umożliwiający ich bezpiecznie zamknięcie. Pojemniki i worki z odpadami medycznymi posiadają widoczne oznakowanie identyfikujące. Odpady medyczne gromadzone są w przenośnym urządzeniu chłodniczym (lodówka z monitorowaną temperaturą) znajdującym się w pomieszczeniu porządkowym, zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych. W sąsiedztwie urządzenia chłodniczego znajduje się

umywalka z ciepłą i zimną wodą oraz preparat do jego dezynfekcji. Placówka prowadzi ewidencję wytwarzanych odpadów na Karcie odpadów. Odpady medyczne odbierane są raz w tygodniu.

Placówka posiada opracowane, stosowane i na bieżąco aktualizowane procedury higieniczno-sanitarne, dotyczące w szczególności: mycia i dezynfekcji rąk, postępowania poekspozycyjnego, dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Częstotliwość kontroli jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Zgłaszane podejrzenia zakażenia lub zachorowania na chorobę zakaźną dokumentowane są w Księdze zgłoszeń.

Przy wejściu do przychodni dostępny jest dystrybutor z płynem do dezynfekcji dłoni wraz z informacją o obowiązku zasłonięcia ust i nosa. Podczas wywiadu następuje kwalifikacja pacjenta do gabinetu lekarskiego lub izolatorium. W przychodni wykonywane są szczepienia obowiązkowe prowadzone według kalendarza szczepień oraz szczepienia ochronne przeciw COVID-19 i grypie. Szczepionki przechowywane są w urządzeniu chłodniczym usytuowanym w gabinecie zabiegowym. W określonych godzinach wykonywane są testy antygenowe na obecność wirusa SARS-CoV-2. Placówka w 2022 r. realizowała program profilaktyczny „Profilaktyka 40 PLUS”, który umożliwia osobom po 40 r.ż. skorzystanie z pakietu badań profilaktycznych.

Przychodnia oferuje bezpłatną pilną pomoc medyczną dla osób, które przybyły z Ukrainy po rozpoczęciu działań wojennych. W zakres pomocy wchodzi usługi wynikające z pilnej potrzeby medycznej lub niezbędnej kontynuacji leczenia przewlekłego. W 2022 r. nie odnotowano po za konsultacjami ginekologicznymi specjalnego zainteresowania opieką medyczną wśród osób pochodzących z Ukrainy. Nie było przypadków wymagających pilnej pomocy medycznej oraz zainteresowania szczepieniami ochronnymi.

Podmiot świadczący usługi pielęgniarskie w domu pacjenta

Podmiot leczniczy świadczy usługi pielęgniarskie i opiekuńcze wyłącznie w domu pacjenta. Bezpłatne usługi pielęgniarskie są realizowane w zakresie Pielęgniarskiej Opieki Długoterminowej Domowej na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Placówka zlokalizowana jest na parterze budynku administracyjnego, w którym wydzielono: pomieszczenie biurowe, pomieszczenie sanitarne oraz magazyn wyrobów medycznych. Pomieszczenie sanitarne wyposażono w umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozowniki z mydłem i środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik na ręczniki jednorazowego użytku oraz pojemnik na zużyte ręczniki. Wyroby medyczne jednorazowego użytku przechowywane są w prawidłowych warunkach, z zachowaniem terminu ważności określonego przez producenta. Jednostka nie stosuje wyrobów medycznych wielokrotnego użytku. Magazyn wyrobów medycznych utrzymany czysto, suchy, odpowiednio wentylowany i nienarażony na działanie promieni słonecznych. Placówka posiada opracowane, stosowane i na bieżąco aktualizowane procedury higieniczno-sanitarne, dotyczące w szczególności: mycia i dezynfekcji rąk, postępowania poekspozycyjnego, dezynfekcji sprzętu medycznego, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi. Pracownicy zaopatrzeni są w środki ochrony indywidualnej (maseczki jednorazowe, rękawice ochronne, fartuchy).

Podmiot wytwarza odpady medyczne o kodzie 18 01 03, które powstają w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych w domach pacjentów. Odpady te zbierane są do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego, a następnie przewożone do

siedziby firmy i gromadzone przenośnym urządzeniu chłodniczym (lodówka z monitorowaną temperaturą). Urządzenie chłodnicze usytuowano w pomieszczeniu posiadającym niezależne wejście oraz zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych. Ściany pomieszczenia wykonane są z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych, umożliwiających dezynfekcję. W sąsiedztwie urządzenia chłodniczego znajduje się umywalka z ciepłą i zimną wodą oraz preparat do jego dezynfekcji. W przypadku iniekcji igły gromadzone są w sztywnych, odpornych na działanie wilgoci oraz mechanicznie odpornych na przekłucie i przecięcie pojemnikach. Obiekt prowadzi ewidencję wytwarzanych odpadów na Karcie odpadów. Odpady medyczne odbierane są raz w miesiącu.

Podmiot świadczący usługi pielęgniarskie w Domu Pomocy Społecznej

Podmiot leczniczy świadczy usługi pielęgniarskie w Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci. W siedzibie podmiotu przechowywana jest dokumentacja firmy oraz zlokalizowany jest magazyn wyrobów medycznych. Placówka zlokalizowana jest na parterze budynku administracyjnego, w którym wydzielono: pomieszczenie biurowe, pomieszczenie sanitarne oraz magazyn wyrobów medycznych. Pomieszczenie sanitarne wyposażono w umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozowniki z mydłem i środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik na ręczniki jednorazowego użytku oraz pojemnik na zużyte ręczniki. Wyroby medyczne jednorazowego użytku przechowywane są w prawidłowych warunkach, z zachowaniem terminu ważności określonego przez producenta. Magazyn wyrobów medycznych utrzymany czysto, suchy, odpowiednio wentylowany i nienarażony na działanie promieni słonecznych. Placówka posiada opracowane, stosowane i na bieżąco aktualizowane procedury higieniczno-sanitarne, dotyczące: mycia i dezynfekcji rąk, postępowania poekspozycyjnego, dezynfekcji sprzętu medycznego, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi, dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń, higieny ciała pacjenta, higieny karmienia i żywienia pacjentów, kąpieli noworodka / dziecka, odsysania układu oddechowego, cewnikowania pęcherza moczowego, nałożenia / zmiany opatrunku, dezynfekcji ran, postępowania z kieliszkami do leków, postępowania z termometrami, postępowania z rękawicami medycznymi, postępowania z makietami do mierzenia ciśnienia krwi, przygotowania roztworu roboczego / preparatu dezynfekcyjnego do dezynfekcji wstępnej. Pracownicy zaopatrzeni są w środki ochrony indywidualnej (maseczki jednorazowe, rękawice ochronne, fartuchy).

Odpady medyczne o kodzie 18 01 03 wytwarzane i składowane są w miejscu świadczenia usług - Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci. Obiekt nadzorowany jest przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Elblągu. Ewidencja wytwarzanych odpadów medycznych prowadzona jest na Karcie odpadów. Odpady medyczne odbierane są raz w miesiącu.

Zespół transportu medycznego

Zespół transportu medycznego świadczy usługi transportu medycznego polegające na przewozie pacjenta samochodem sanitarnym do placówki służby zdrowia, z możliwością opieki medycznej w sytuacji zdrowotnej wykluczającej możliwość samodzielnego poruszania. Świadczenia udzielane są na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zespół zabezpiecza transporty pacjentów szpitali zlokalizowanych na terenie Warmii i Mazur (Elbląg, powiat braniewski, powiat elbląski). Podmiot dysponuje jednym ambulansem. Transporty medyczne realizowane są w standardzie P (ratownik medyczny, kierowca – ratownik medyczny) oraz w standardzie S (2 ratowników medycznych, lekarz, kierowca). Usługi świadczone są całodobowo, przez 7 dni w tygodniu.

Placówka zlokalizowana jest na parterze budynku administracyjnego, w którym wydzielono: pomieszczenie socjalne z szatnią i aneksem kuchennym, pomieszczenie higieniczno-sanitarne z prysznicem, magazyn odpadów medycznych. Pomieszczenie sanitarne wyposażono w umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozowniki z mydłem i środkiem dezynfekcyjnym, ręczniki jednorazowego użytku oraz pojemnik na zużyte ręczniki. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Częstotliwość kontroli jest zgodna z obowiązującymi przepisami.

W karetce zapewniono sprzęt i aparaturę medyczną niezbędną do wykonywania świadczeń zdrowotnych w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia pacjenta. Wszystkie urządzenia posiadają atesty. Zapewniono preparaty stężone przeznaczone do dezynfekcji powierzchni i skóry, sposób przechowywania preparatów jest zgodny z zaleceniami producenta.

Podmiot wytwarza odpady medyczne o kodzie 18 01 03, które powstają w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych w karetce. Odpady te zbierane są do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego, a następnie przewożone są do siedziby firmy i gromadzone w przenośnym urządzeniu chłodniczym. Urządzenie chłodnicze usytuowano w oddzielnym pomieszczeniu zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych. W sąsiedztwie urządzenia chłodniczego znajduje się preparat do jego dezynfekcji. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach (wytwarzane sporadycznie) zbiera się w miejscu ich powstawania do sztywnych, odpornych na działanie wilgoci oraz mechanicznie odpornych na przekłucie i przecięcie pojemników jednorazowego użycia. Odpady medyczne odbierane są raz w miesiącu.

Obiekty żywnościowo – żywieniowe

W 2022 roku na obszarze portu w Elblągu funkcjonowało 15 zakładów żywnościowo - żywieniowych: 4 zakłady obrotu, 10 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, 1 zakład usług cateringowych. Łącznie przeprowadzono w tych zakładach 35 kontroli sanitarnych. Podczas przeprowadzanych kontroli oceniano stan techniczny, stan czystości i porządku, warunki przechowywania żywności, warunki przygotowywania, porcjowania i serwowania potraw oraz mycia i dezynfekcji sprzętu i naczyń stołowych, realizację zasad systemu kontroli wewnętrznej w tym zasad GHP/GMP i HACCP ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności, obowiązek śledzenia pochodzenia towarów, a także przestrzeganie zasad higieny. Wystawiono 3 decyzje administracyjne: 2 decyzje zatwierdzające zakład i 1 decyzję wykreślającą z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Nie wystawiano mandatów karnych.

Stan sanitarny obiektów produkujących żywność i wprowadzających ją do obrotu na terenie działania nie stwarzał zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Był zadowalający. We wszystkich nadzorowanych zakładach funkcjonuje kontrola wewnętrzna, realizowana w oparciu o zasady GHP/GMP. Operatorzy żywności posiadają wdrożone procedury i systemy pozwalające na identyfikację pochodzenia wykorzystywanych surowców i miejsc dostarczenia swoich produktów. System HACCP został wdrożony i jest utrzymywany w stopniu zadowalającym we wszystkich zakładach żywnościowo-żywieniowych funkcjonujących na terenie

działalności PGIS. Wszystkie zakłady były utrzymane w dobrym stanie technicznym, czystości i porządku.

W 2022 roku podobnie, jak i w roku poprzednim z uwagi na brak zgłoszeń na obszarze portu nie dokonywano granicznych kontroli sanitarnych.

Morskie Przejście Graniczne Elbląg

Budynek odpraw paszportowo-celnych Morskiego Przejścia Granicznego Elbląg w 2022 r. podobnie jak w latach ubiegłych, ze względu na brak ruchu pasażerskiego nie był wykorzystywany. Obiekt pozostawał jednak w stanie pełnej gotowości oraz spełniał wymagania sanitarno-porządkowe i sanitarno-techniczne. W pomieszczeniach sanitarnych stosowano bieżącą dezynfekcję, zapewniono środki higieny oraz odpowiednią wentylację. Terminal morskiego przejścia jest właściwie przystosowany do odprawy granicznej osób, w tym osób niepełnosprawnych, jednostek pływających oraz samochodów osobowych. Przejście graniczne dysponuje pomieszczeniem zastępczym do izolowania osób podejrzanych o choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne do czasu przyjazdu służb medycznych. Służby posiadają procedurę postępowania w sytuacji awaryjnej i są wyposażone w środki ochrony osobistej.

Prowadzona była selektywna zbiórka odpadów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania i gromadzenia odpadów.

Na terenie przejścia znajduje się punkt poboru wody dla jednostek pływających, z którego pobrano do badań próbkę wody. Jakość wody była zgodna z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294).

Nabrzeże rzeki Elbląg

Nabrzeże rzeki Elbląg umożliwia cumowanie jednostek pływających. W 2022 r. zaopatrzone było w pojemniki na odpady komunalne oraz pojemniki na wody zęzowe i zaolejone (opróżniane przez specjalistyczne firmy). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami. Nieczystości płynne z jednostek pływających cumujących przy nabrzeżu odbierane były na zlecenie bezpośrednio ze statków przez firmy posiadające stosowane zezwolenia. Teren nabrzeża w ciągu całego roku utrzymany był w czystości i porządku.

Na nadbrzeżu rzeki Elbląg znajdują się punkty poboru wody dla jednostek pływających. W pobranych przed sezonem do badań próbkach wody z tych punktów czerpalnych nie stwierdzono przekroczeń obowiązujących parametrów.

Baza noclegowa

W minionym roku na terenie działania funkcjonowały 3 obiekty hotelarskie. Wszystkie podległe jednostki zlokalizowane są w Elblągu, wśród których jeden (kemping) stanowi obiekt sezonowy. Kemping w minionym sezonie funkcjonował od początku maja do końca września. Zakres kontroli, którym poddano obiekty hotelarskie obejmował m.in. stan

higieniczny, stan sanitarno-techniczny, postępowanie z odpadami, postępowanie z bielizną oraz przestrzeganie zakazu palenia tytoniu. Nie odnotowano uchybień dotyczących stanu sanitarnego i technicznego skontrolowanych obiektów. Wszystkie obiekty utrzymane były w dobrym stanie sanitarnym. Pomieszczenia ogólnodostępne, ciągi komunikacyjne, pokoje gościnne i sanitariaty utrzymano

w czystości i porządku. Pomieszczenia sanitarne zaopatrzone w środki czystości i higieny poddawano regularnej dezynfekcji. Postępowanie z bielizną brudną i czystą było zgodne z przepisami – we wszystkich przypadkach pranie dokonywała firma zewnętrzna. Pracownicy posiadali aktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych. Prowadzono selektywną zbiórkę odpadów, które były odbierane zgodnie z harmonogramem wywozu nieczystości miasta. Na wyposażeniu wszystkich jednostek znajdowały się apteczki pierwszej pomocy medycznej. Tereny zielone oraz parkingi obiektów hotelarskich utrzymane były czysto, ponadto ogrodzenie, oświetlenie i monitoring posesji wpływał na poprawę bezpieczeństwa przebywających tam osób.

Administratorzy obiektów realizowali obowiązki określone w przepisach prawnych w tym również obostrzenia, nakazy i zakazy związane z epidemią COVID-19. W trakcie kontroli pracownicy GSSE w Elblągu udzielali instruktażu, pozostawiali materiały edukacyjne na temat działań ograniczających rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych, przekazywali ulotki i plakaty z instrukcjami mycia i dezynfekcji rąk. Powadzone działania skutkowały zwiększeniem świadomości oraz aktywnym zaangażowaniem administratorów w zapewnienie bezpieczeństwa pracy pracownikom oraz osobom korzystającym ze świadczonych przez nich usług.

W minionym roku od marca do października hostel „Dom pod Cisem” został wyłączony z ogólnodostępnego użytku. W związku z agresją Rosji na Ukrainę w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Miasta Elbląg i Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (będącym właścicielem obiektu) w hostelu zostali zakwaterowani uchodźcy. Mieszkańcy mieli do dyspozycji pomieszczenie kuchenne, gdzie była możliwość przygotowywania posiłków, oraz pomieszczenie gospodarcze z pralką i suszarką. Obiekt tymczasowo dostosowano do potrzeb przebywających tam osób, doposażono kuchnię w dodatkowe lodówki oraz pokoje w łóżeczka dziecięce. Uchodźcom zapewniono artykuły higieniczne i środki czystości oraz posiłki w szkole podstawowej nr 8. Pranie bielizny pościelowej wykonywała firma zewnętrzna. Obywatele Ukrainy mogli korzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej realizowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia, a także darmowej pomocy medycznej oferowanej przez Grupę LUX MED działającej w najbliższej przychodni. Byli informowani o możliwości skorzystania z bezpłatnych szczepień dla

dzieci i dorosłych. Pracownicy GSSE w Elblągu utrzymywali stały kontakt z kierownikiem hostelu. W trakcie pobytu uchodźców nie odnotowano żadnych przypadków wystąpienia chorób zakaźnych, Pod koniec września 2022 r. hostel opuścili ostatni uchodźcy z Ukrainy.

Przystanie jednostek pływających, rekreacyjnych i sportowych

W 2022 roku nadzorem objętych było 5 przystani zlokalizowanych w Elblągu. Większość to obiekty sezonowe. We wszystkich skontrolowanych obiektach zachowany był

bieżący stan sanitarny oraz dobry stan techniczny. Przed sezonem administratorzy poszczególnych ośrodków przeprowadzali niezbędne remonty pomostów, odmalowanie pomieszczeń, naprawę sprzętu i porządkowali posesję. Ośrodek Sportów Wodnych „Fala” w Elblągu zakończył budowę oraz wyposażenie nowego pomieszczenia kuchennego, a także zaplecza sanitarnego (2 natryski, 2 umywalki, 2 toalety) oddzielnie dla kobiet i mężczyzn oraz osobne dla osób niepełnosprawnych. Pod koniec sezonu żeglugowego OSW „Fala” rozpoczął kolejne przedsięwzięcie – przebudowa i adaptowanie części garażowej na sanitariaty dla członków klubu.

W obiektach wyposażonych w punkty poboru wody dla jednostek pływających pobrano próbki wody do badań laboratoryjnych. We wszystkich przypadkach jakość wody odpowiadała obowiązującym standardom.

Wszystkie przystanie jednostek pływających, rekreacyjnych i sportowych wyposażone były w kontenery lub pojemniki na odpady komunalne. Prowadzono selektywną zbiórkę odpadów. Odpady wywożone były zgodnie z harmonogramami obowiązującymi w danej miejscowości. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów na przystaniach

Apteczki pierwszej pomocy medycznej były na wyposażeniu każdej nadzorowanej jednostki.

W 2022 r. pracownicy GSSE w Elblągu nie stwierdzili istotnych zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych dla osób korzystających z usług świadczonych w przystaniach. Drobne nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli były usuwane na bieżąco.

Higiena pracy w zakładach

Środowisko pracy.

Sekcja Higieny Pracy w 2022 roku nadzorem obejmowała 134 podmiotów gospodarczych zatrudniających 5924 osoby.

Tabela I. Struktura zakładów według wielkości zatrudnienia:

Liczba zatrudnionych w zakładach objętych ewidencją	Liczba zakładów według ewidencji				
	razem rubryki 3 - 6	Zatrudnionych pracowników:			
		do 9 osób	10 – 49 osób	50- 249 osób	250 i więcej osób
1	2	3	4	5	6
5924	134	57	48	26	3

Struktura zakładów uwzględniająca wielkość zatrudnienia nie uległa zmianie i nadal większość 78 % stanowią małe firmy zatrudniające do 50 osób, w tym 43 % firm zatrudniających do 9 osób.

Większość zewidencjonowanych obiektów to zakłady o profilu produkcji i obróbki metali oraz wyrobów metalowych oraz produkcji mebli.

Ocena środowiska pracy i narażenia zawodowego.

W wyniku przeprowadzonych badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzono w 11 zakładach objętych nadzorem przekroczenia normatywów higienicznych określających bezpieczne dla zdrowia warunki pracy, w jednym badaniu wykazały powyżej pięciokrotne przekroczenia NDN hałasu,.

W nadzorowanych zakładach narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia przedstawia się następująco:

Ilość pracowników narażonych	Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy							
	hałas	wibracja	pyły	czynniki chemiczne	czynniki biologiczne	czynniki rakotwórcze	mikroklimat gorący	mikroklimat zimny
	156	56	13	28	99	587	22	40

Pod nadzorem GSSE w Elblągu jest 13 zakładów pracy o szczególnym zagrożeniu zawodowym - narażeniu na działanie czynników rakotwórczych i mutagennych.

Ogółem narażonych na czynniki rakotwórcze jest 587 osób, w tym na:

związki chromu (VI) - 51 osób,

pył drewna - 378 osoby,

nikiel – 2 osoby

alkohol furfurylowy – 16 osób,

formaldehyd - 20 osób,

krzemionka krystaliczna - frakcja respilabilna - 85 osób,

promieniowanie jonizujące - 35 osoby,

W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy pozostaje 28 osób (benzen, WWA, chryzen, substancje i mieszaniny o działaniu rakotwórczym).

W roku 2022 przeprowadzono w zakładach pracy 31 kontroli. W ich wyniku wydano 3 decyzje administracyjne zawierające 7 nakazów dotyczących:

- substancji, ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (2 nakazy)
- dokonania obowiązku badań i pomiarów środowiska pracy (3 nakazy)
- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych (1 nakaz)
- dokonania obowiązku oceny ryzyka zawodowego oraz prowadzenia związanej z nią dokumentacji (1 nakaz)

Choroby zawodowe

Następstwem pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia mogą być choroby zawodowe.

W 2022 roku, otrzymano jedno zgłoszenie dotyczące podejrzenia choroby zawodowej.

Sporządzono 1 kartę oceny narażenia zawodowego i przeprowadzono wizytację w zakładzie pracy w ramach postępowania wyjaśniającego dotyczącego choroby zawodowej.

Wystawiono jedną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczącą obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowanego hałasem, wyrażonym podwyższeniem progu słuchu o wielkości

co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczonym jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny, prekursory narkotyków, czynniki biologiczne oraz produkty biobójcze.

Realizując nadzór w 2022 roku przeprowadzono kontrole w zakresie:

- nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w tym stosowania w działalności zawodowej oraz wprowadzania do obrotu - 6 kontrole
- nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 3 kontrole
- nadzoru nad produktami biobójczymi – 3 kontrole
- nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 11 kontrole
- nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 5 kontrole

Dodatkowo przeprowadzono 2 kontrole w zakresie oceny warunków pracy w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Transport wodny

W minionym roku nadzorem objęto 16 statków pasażerskich żeglugi śródlądowej. Wszystkie jednostki spełniały obowiązujące wymagania higieniczne. Pomieszczenia dostępne dla pasażerów - pokład dolny i górny, utrzymywano w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. W sanitariatach zapewniano czystość bieżącą, dobry stan sanitarno-techniczny oraz odpowiednią ilość środków higienicznych i dezynfekujących. Gospodarka odpadami prowadzona była prawidłowo. Odpady komunalne, ścieki oraz odpady olejowe usuwały ze statków wyspecjalizowane firmy. Armatorzy jednostek posiadali aktualne umowy z właściwymi podmiotami na odbiór ścieków i odpadów komunalnych. Prowadzono rejestry gospodarki odpadami.

Na statkach wyposażonych w zbiorniki magazynujące wodę do spożycia sprawowany był nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody. Udzielono instruktażu odnośnie płukania i dezynfekcji zbiorników magazynujących wodę, właściwym zabezpieczeniem węża do poboru wody, w okresie zimowym gdy statek znajduje się w stoczni, a także w sezonie żeglugowym. Uzgodniono z osobą upoważnioną przez armatora, że zbiornikiem magazynującym wodę, właściwym przechowywaniem węża do poboru zajmuje się jedna wyznaczona osoba. Woda do badania pobierana była przed rozpoczęciem sezonu żeglugowego oraz w trakcie jego trwania. Łącznie ocenie poddano 21 sprawozdań z wykonanych badań laboratoryjnych. Armatorzy zastosowali się do instruktażów pracowników GSSE, co przełożyło się na wyniki badań wody pobranej ze zbiorników. Na podstawie przedstawionych przez armatorów sprawozdań z badań jakości wody w 2022 r. nie stwierdzono przekroczeń obowiązujących parametrów. Statki nieposiadające zbiorników na wodę pitną zaopatrzone były w wodę konfekcjonowaną dla załogi.

Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących higieny

i warunków środowiska pracy osób zatrudnionych na statkach pasażerskich. Na statkach zatrudnionych było 33 pracowników: kapitan, bosman, marynarz, sternik motorowodny.

Większe statki obsługiwały 3 osoby, mniejsze 2 lub 1 pracownik. Badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy wykonywane były zgodnie z przepisami. Na 4 statkach odstąpiono od wykonywania badań i pomiarów hałasu, ponieważ podczas dwóch ostatnich badań natężenie czynnika nie przekroczyło 0,2 NDN zgodnie z rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 02.02.2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W 5 katamaranach nie są wykonywane badania hałasu ponieważ posiadają nowoczesne silniki zaburtowe. Na 7 statkach pracownicy narażeni byli na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia i tam badania hałasu wykonywane były co 2 lata, mechanik zobowiązany był zakładać w maszynowni ochronniki słuchu. Pracodawcy prowadzili rejestry czynników szkodliwych oraz informowali pracowników o wynikach badań i pomiarów. Oceniali i dokumentowali ryzyko zawodowe, a także zapewniaли pracownikom odpowiednie środki ochrony indywidualnej. Wszyscy zatrudnieni pracownicy posiadali aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w środowisku pracy.

W roku 2022 na 8 jednostkach pływających funkcjonowały niewielkie bufety, przedmiot działalności w bardzo ograniczonym asortymencie. Wszystkie objęto nadzorem. Woda z kranu w bufecie pobierana była przed sezonem oraz ponownie w trakcie jego trwania. Wyniki badań mikrobiologicznych wykonane w akredytowanym laboratorium odpowiadały wymaganiom zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych: kompleksowe w zakresie bezpieczeństwa żywności, tematyczne w zakresie realizacji kontroli wewnętrznej, Podczas przeprowadzania kontroli oceniano stan techniczny, stan czystości i porządku, warunki przechowywania żywności, realizację systemu kontroli wewnętrznej ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności, obowiązek śledzenia pochodzenia towarów a także przestrzegania zasad higieny. Wystawiono na wniosek strony 1 decyzję o zatwierdzeniu zakładu, i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności organów PIS. Działalność bufetów była zgodna z wydanymi decyzjami o zatwierdzeniu. Stan sanitarny spełniał wymagania przepisów prawnych nie stwarzał zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. We wszystkich prawidłowo realizowano kontrolę wewnętrzną w oparciu o zasady GHP/GMP oraz HACCP. Pracownicy posiadali wymagane przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi aktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Inne obiekty

W 2022 r. sprawowano nadzór sanitarny nad Młodzieżowym Domem Kultury oraz parkingiem dla samochodów ciężarowych. Obiekty utrzymane były w dobrym stanie i kondycji technicznej. Zapewniono apteczki pierwszej pomocy oraz bieżącą czystość w obiektach. Odpady komunalne odbierane z aktualnym harmonogramem wywozu nieczystości miasta. Sanitariaty obu obiektów utrzymane w dobrym stanie higienicznym, wentylacje sprawne, środki czystości i higieniczne dostępne. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022 roku wydano 1 opinię sanitarną uzgadniającą zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między rzeką Elbląg, Aleją Tysiąclecia i rzeką Kumielą w Elblągu.

Wydano 1 opinię uzgadniającą projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Elbląg.

W trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 247) rozpatrzono 6 wniosków i wydano 5 opinii sanitarnych

w sprawie braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz wydano 1 opinię sanitarną określającą w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych warunki realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie układu kogeneracyjnego trzech silników gazowych, magazynu ciepła oraz kotła gazowego. Rozpatrzono 3 zawiadomienia o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania zgłoszone w trybie art. 56 Prawa budowlanego. Przeprowadzono 2 kontrole zrealizowanych obiektów budowlanych

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

GRANICZNA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
w ELBLĄGU

**Ocena stanu sanitarnego w zakresie
zabezpieczenia nadzorowanej granicy
państwowej w 2022 r.**

Elbląg
Luty 2023

W ramach realizacji swoich obowiązków Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu sprawuje nadzór nad zabezpieczeniem sanitarno - epidemiologicznym granicy z Federacją Rosyjską na odcinku z Obwodem Kaliningradzkim.

Prowadzi działania zapobiegawcze i kontrolne na wszystkich drogowych, kolejowych, morskich oraz lotniczych przejściach granicznych z ruchem osobowym i towarowym na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Przejścia objęte nadzorem to:

- drogowe przejścia graniczne w Gronowie, Bezledach, Gołdapi i Grzechotkach
- kolejowe przejście graniczne w Braniewie
- morskie przejścia graniczne w Elblągu i Fromborku
- lotnicze przejście graniczne w Szymanach

Głównymi zadaniami realizowanymi przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego

w Elblągu są:

1. ochrona sanitarno-epidemiologiczna granic państwa i Unii Europejskiej przed zawleczeniem do kraju wysoce niebezpiecznych chorób zakaźnych,
2. sprawowanie nadzoru sanitarnego nad środkami spożywczymi, substancjami pomagającymi w przetwarzaniu, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przekraczającymi granicę,
3. nadzór nad nowymi produktami wprowadzanymi do obrotu, a mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi,
4. nadzór sanitarny nad ruchem pasażerskim i towarowym w morskich, lotniczych i lądowych przejściach granicznych,
5. nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
6. sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów sanitarno-higienicznych nad infrastrukturą na obszarach przejść granicznych,
7. nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających warunki zdrowotne środowiska pracy, zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
8. współpraca ze służbami i organami kontrolnymi działającymi na granicy państwa w celu zapewnienia skutecznej ochrony sanitarno-epidemiologicznej granic państwa,
9. prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych i promujących zdrowie wobec osób przekraczających granice państwa, w zakresie aktualnych zagrożeń,

W ramach realizacji swoich obowiązków Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu sprawuje nadzór nad zabezpieczeniem sanitarno - epidemiologicznym granicy z Federacją Rosyjską na odcinku z Obwodem Kaliningradzkim.

Niniejsze opracowanie przedstawia obraz stanu bezpieczeństwa sanitarnego nadzorowanej granicy Polski. Sporządzono je na podstawie wyników prowadzonych działań realizowanych poprzez kontrole sanitarne, badania, analizy oraz przedsięwzięcia o charakterze zapobiegawczym i profilaktycznym.

I. Stan zabezpieczenia przejść granicznych na wypadek zagrożenia chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną lub bioterroryzmem

Od dnia 16 maja 2022 roku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. ([Dz.U. z 2022 r. poz. 1027](#)) został odwołany na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Od tego dnia obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego. W związku ze zmniejszającą się ilością przypadków zakażenia wirusem COVID-19, a także spadkiem liczby chorych, których stan wymaga hospitalizacji zniesiono większość obostrzeń nakazów i zakazów wprowadzonych w celu ograniczenia rozpowszechniania się koronawirusa.

Mimo zmiany sytuacji epidemiologicznej przejścia graniczne na terenie działania w całym 2022 roku nadal funkcjonowały w ograniczonym zakresie. Granicę polsko – rosyjsko można było przekraczać tylko na drogowym przejściu granicznym w Bezledach oraz w Grzechotkach. Na kierunku wjazdowym do Polski granicę przekraczały wyłącznie osoby wymienione w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 435 ze zm.) lub podróżni, którzy uzyskali zgodę Komendanta Głównego Straży Granicznej. Szczególnymi ograniczeniami w zakresie możliwości wjazdu na terytorium Polski objęci są obywatele Federacji Rosyjskiej.

Inwazja Rosji na Ukrainę nie spowodowała zwiększenia ruchu pasażerskiego przez nadzorowane przejścia. Na początku wojny występowały jedynie incydentalne przypadki przekraczania granicy przez osoby posiadające obywatelstwo ukraińskie, mieszkające w Rosji, które z obawy przed represjami, wyjeżdżały do krajów UE lub obywatele Ukrainy uciekających przed działaniami wojennymi, szukającymi schronienia u rodziny w Rosji. Na przejściach nie było potrzeby utworzenia punktów recepcyjnych. Osoby przekraczające granicę w większości miały wsparcie w podróży. W przypadku jego braku, kierowano według indywidualnych potrzeb, do podmiotów i instytucji publicznych zapewniających niezbędną pomoc.

Podczas prowadzonych kontroli sanitarnych podobnie jak w latach poprzednich szczególną uwagę zwracano na przygotowanie przejść granicznych do zapewnienia krótkotrwałej izolacji osób podejrzanych o chorobę zakaźną, właściwe wyposażenie pomieszczeń, zabezpieczenie odpowiedniej ilości środków ochrony. Sprawdzano posiadane procedury postępowania na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, uaktualniano telefony alarmowe. Kontrolowano stan sanitarny pomieszczeń oraz zapewnienie odpowiedniej ilości środków higienicznych i dezynfekcyjnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Funkcjonariuszom zatrudnionym na granicy oraz oddziałom obsługi przejść granicznych przekazywano opracowane materiały dotyczące aktualnych zagrożeń zdrowotnych na świecie oraz wytyczne i komunikaty na temat sytuacji epidemiologicznej. Udzielano informacji w zakresie możliwości skorzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych oraz szczepień ochronnych.

Do dnia 28 marca 2022 r. Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu, działając na podstawie upoważnienia Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 maja 2020 r. do zwalniania z obowiązku odbycia kwarantanny, rozpatrzył 49 wniosków od osób zamierzających

przekroczyć granicę Polski stanowiącą zewnętrzną granicę UE. Wydano 47 decyzji o zwolnieniu z kwarantanny, 2 wnioski pozostawiono nierozpoznane z uwagi na upływanie terminu do uzupełnienia braków wskazanych w wezwaniach wydanych na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Udzielano także pisemnych oraz ustnych odpowiedzi na zapytania dotyczące zasad kwarantanny i izolacji.

Stan zabezpieczenia poszczególnych przejść granicznych na wypadek zagrożenia chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną lub bioterroryzmem przedstawia się następująco:

1. Drogowe Przejście Graniczne w Bezledach

Przejście posiada izolatorium dla osób podejrzanych o chorobę zakaźną szczególnie niebezpieczną, które zlokalizowane jest w wolnostojącym budynku z podjazdem dla niepełnosprawnych. W izolatorium wydzielono strefy dla osób chorych i dla osób z kontaktu, pomieszczenie dla pielęgniarki i lekarza oraz pomieszczenie na bagaż. Poszczególne strefy posiadają oddzielne węzły sanitarne. W budynku znajdują się dwie izolatki dostępne bezpośrednio z przestrzeni zewnętrznej (połączone z pozostałymi pomieszczeniami przez służę), pomieszczenie sanitarne i socjalne dla osoby dyżurującej, pomieszczenie porządkowe, pomieszczenie do składowania brudnej bielizny oraz magazyn na bagaż osób izolowanych. Izolatorium wyposażono w niezbędny sprzęt, meble i środki ochrony. Dostęp do budynku całodobowo zapewnia Dyżurny Drogowego Przejścia Granicznego Bezledy. Obiekt jest przystosowany do przeprowadzenia procedur postępowania w przypadku awaryjnej sytuacji epidemiologicznej. Pracownicy przejścia są przeszkoleni z zasad postępowania na wypadek zagrożenia bioterroryzmem lub chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną.

Ze względu na obowiązujący w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, przejście nadal pracuje w ograniczonym zakresie i z zachowaniem reżimu sanitarnego. Pomieszczenia ogólnodostępne wyposażone są w dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk. Na bieżąco przeprowadzana jest dezynfekcja wspólnych powierzchni dotykowych. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono środki higieny oraz zamieszczono instrukcje dotyczące mycia i dezynfekcji rąk. Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika Administracji Budynkiem, na przejściu nie odnotowuje się przypadków przekraczania granicy przez uchodźców z Ukrainy.

2. Drogowe Przejście Graniczne w Grzechotkach

Przejście graniczne posiada wydzielone pomieszczenie zastępcze do krótkotrwałej izolacji osób podejrzanych o choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne. Pomieszczenie znajduje się w parterowym budynku zlokalizowanym poza głównym ciągiem komunikacyjnym i przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Zapewniono dostęp do bieżącej wody i wydzielonego węzła sanitarnego. Pomieszczenie stwarza warunki do udzielenia pierwszej pomocy medycznej osobie chorej / podejrzanej o zachorowanie do czasu przewiezienia do szpitala oraz umożliwia bezpośrednią ewakuację pacjenta do karetki pogotowia ratunkowego. Wyposażone jest w niezbędny sprzęt, meble i środki ochrony. Opracowano procedurę użytkowania pomieszczenia oraz powiadomiono wszystkie służby pracujące na przejściu o jego lokalizacji. Pracownicy przejścia są przeszkoleni z zasad postępowania na wypadek zagrożenia bioterroryzmem lub chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną.

Z uwagi na obowiązujący stan zagrożenia epidemicznego oraz ograniczenia w ruchu granicznym, przejście pracuje w niepełnym zakresie. Aktualnie czynne są dwa pasy w ruchu

osobowym oraz wszystkie pasy w ruchu towarowym. Od 1 stycznia 2022 r. obowiązuje zakaz ruchu pieszego. W ubiegłym roku odnotowywano jedynie sporadyczne przypadki przekraczania granicy przez uchodźców z Ukrainy. W związku z tym, że na terenie przejścia granicznego w Grzechotkach nie znajdował się punkt recepcyjny, osoby te kierowane były do podmiotów i instytucji publicznych zapewniających niezbędną pomoc.

Przejście nadal funkcjonuje z zachowaniem reżimu sanitarnego. Regularnie czyszczone i dezynfekowane są wspólne powierzchnie dotykowe. W pomieszczeniach ogólnodostępnych znajdują się pojemniki ze środkiem do dezynfekcji rąk. W sanitariatach zapewniono środki higieniczne i dezynfekcyjne, w widocznych miejscach umieszczono instrukcje mycia i dezynfekcji rąk.

3. Lotnicze Przejście Graniczne w Szymanach

Port Lotniczy Olsztyn-Mazury przeznaczony jest do obsługi ruchu pasażerskiego krajowego i międzynarodowego. Aktualnie realizowane są loty do Krakowa, wykonywane przez PLL LOT oraz loty międzynarodowe do Niemiec (Dortmund) i Wielkiej Brytanii (Londyn), obsługiwane przez dwóch przewoźników: Wizz Air, Ryanair.

Pomieszczenia do krótkotrwałej izolacji osób podejrzanych o choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne oraz oczekujących na transport osób narażonych na kontakt z chorobą zakaźną, usytuowane są poza głównym ciągiem komunikacyjnym terminalu lotniska, obok drogi technicznej, w jednym z budynków w tzw. części operacyjnej lotniska. W budynku wydzielono gabinet dla lekarza, pokój chorych, zaplecze sanitarne i kuchenne oraz magazyn na środki czystości. Zapewniono środki ochrony: maseczki, rękawiczki, środki dezynfekcyjne. Wejście do pomieszczeń jest możliwe tylko od strony ciągu komunikacyjnego. Opracowany jest „Plan działania w sytuacji zagrożenia dla lotniska Olsztyn-Mazury”. Sposób postępowania w przypadku powstania zagrożenia epidemicznego na pokładzie statku powietrznego lub na terenie lotniska określa Procedura nr 10 „Zagrożenie epidemiczne w godzinach pracy portu lotniczego”. W sytuacji podejrzenia wystąpienia zagrożenia epidemicznego na pokładzie samolotu osoba podejrzana / chora pozostaje na pokładzie statku powietrznego (na odizolowanej płycie postojowej) do czasu przyjazdu wyspecjalizowanego Zespołu Ratownictwa Medycznego. W przypadku podejrzenia wystąpienia zagrożenia chorobą szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną, na terenie Portu Lotniczego podjęte zostaną działania mające na celu ewakuację takiej osoby do: pojazdu Państwowego Ratownictwa Medycznego, komory krótkotrwałej izolacji stanowiącej wyposażenie medyczne Portu lub miejsca krótkotrwałej izolacji.

W związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, w obiekcie nadal obowiązuje reżim sanitarny. Pomieszczenia ogólnodostępne wyposażono w dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk. Prowadzona jest bieżąca dezynfekcja powierzchni i urządzeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono środki higieniczne, dezynfekcyjne, a w widocznych miejscach umieszczono stosowne instrukcje.

Od dnia 1 czerwca 2022 r. zawieszona pozostaje działalność punktu testowania w kierunku COVID-19, zlokalizowanego w budynku Terminala Pasażerskiego. Do wejścia na pokład samolotu lecącego do Niemiec, Wielkiej Brytanii przewoźnicy nie wymagają negatywnego wyniku testu w kierunku wirusa SARS-CoV-2 lub potwierdzenia szczepienia przeciwko COVID-19.

4. Morskie Przejście Graniczne w Elblągu

Terminal morskiego przejścia granicznego posiada możliwość pełnej obsługi granicznej pasażerów, w tym osób niepełnosprawnych i jednostek żeglugi międzynarodowej (promów pasażerskich i pasażersko-samochodowych, statków pasażerskich, jednostek portowych). W minionym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, przejście nie było wykorzystywane dla ruchu pasażerskiego. Obiekt pozostaje jednak w pełnej gotowości i w każdej chwili mogą być prowadzone odprawy pasażerskie. W przypadku zagrożenia chorobą zakaźną, istnieje możliwość izolacji na jednostce pływającej do czasu przyjazdu służb medycznych. Obsługa przejścia wyposażona jest w środki ochrony osobistej. Przy wejściu do budynku umieszczono dozownik ze środkiem do dezynfekcji rąk. Obiekt posiada plan postępowania w sytuacji zagrożenia.

5. Przejście Graniczne we Fromborku

Od marca 2022 r. trwają prace polegające na przebudowie Portu Rybackiego we Fromborku, stanowiącego przejście graniczne. Ze względu na trwające prace modernizacyjne oraz brak warunków do cumowania jednostek pasażerskich i zaplecza technicznego dla służb granicznych, aktualnie niemożliwe jest przeprowadzanie odpraw pasażerskich.

6. Kolejowe Przejście Graniczne w Braniewie

Ruch pasażerski na przejściu od dłuższego czasu pozostaje wstrzymany. Większość pomieszczeń jest wyłączona z eksploatacji. W użytkowanych pomieszczeniach sanitarnych zapewniono środki higieniczne i dezynfekcyjne. Przejście posiada wydzielone, oznakowane pomieszczenie zastępcze do izolacji osób podejrzanych o choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne, które wyposażono w niezbędny sprzęt i środki ochrony osobistej. Pomieszczenie jest usytuowane poza głównym ciągiem komunikacyjnym, na parterze budynku. Posiada wydzielony węzeł sanitarny oraz dodatkowe wyjście na zewnątrz, od strony peronu. Opracowano plan postępowania na wypadek zagrożenia bioterroryzmem lub chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną.

7. Drogowe Przejście Graniczne w Gronowie

Ze względu na obowiązujący w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, ruch graniczny na przejściu w 2022 r. pozostawał zawieszony. Z obiektu korzysta wyłącznie obsługa przejścia oraz służby graniczne i celne.

Pomieszczenie do czasowej izolacji osób podejrzanych o choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne do I kwartału 2022 r. pełniło także funkcję pomieszczenia kontroli szczegółowej. Obecnie wydzielono dwa niezależne pomieszczenia, mieszczące się na parterze budynku administracyjno-technicznego, przy terminalu autobusowym. W pomieszczeniu przeznaczonym do krótkotrwałej izolacji znajduje się niezbędne wyposażenie: meble, środki ochrony i środki dezynfekcyjne. Pomieszczenie posiada dodatkowe wyjście na zewnątrz budynku, które może być wykorzystane w sytuacji zagrożenia. Opracowano plan postępowania na wypadek zagrożenia bioterroryzmem lub chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono środki higieniczne, dezynfekcyjne oraz zamieszczono instrukcje mycia i dezynfekcji rąk.

Drogowe Przejście Graniczne w Gołdapi

Od 15 marca 2020 r. ruch graniczny na przejściu pozostaje zawieszony, a obiekt wykorzystywany jest wyłącznie przez pracowników obsługi, służby graniczne i celne. Część obecnie niewykorzystywanych pomieszczeń tymczasowo wyłączono z użytkowania, są one jednak w pełni wyposażone i przygotowane (dotyczy to m.in. pomieszczeń sanitarnych dla osób przekraczających granicę oraz pomieszczenia zastępczego do izolacji). Pomieszczenia ogólnodostępne wyposażone są w dozowniki ze środkiem dezynfekcyjnym. Prowadzona jest bieżąca dezynfekcja powierzchni i urządzeń.

Przejście graniczne posiada wydzielone pomieszczenie zastępcze do izolacji osób podejrzanych o choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne. Pomieszczenie znajduje się na parterze budynku Straży Granicznej. Wyposażone jest w niezbędne meble oraz środki higieniczne i dezynfekcyjne. Nie posiada wydzielonego węzła sanitarnego. Dostęp do bieżącej wody i sanitariatów zapewniono w holu. W przypadku zagrożenia chorobą zakaźną wielu osób, izolacja do czasu przyjazdu służb medycznych może się odbyć w holu budynku lub w poczekalni dla oczekujących na odprawę. Hol posiada 2 dodatkowe wyjścia na zewnątrz. Opracowano procedury postępowania na wypadek zagrożenia bioterroryzmem lub chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną. W minionym roku w pomieszczeniu przeznaczonym do izolacji przeprowadzono remont (malowanie ścian).

II. Nadzór sanitarny nad zakładami zajmującymi się produkcją lub obrotem środków spożywczych na obszarze przejść granicznych

W 2022 roku zakłady zajmujące się produkcją lub obrotem środków spożywczych funkcjonowały jedynie na drogowym przejściu granicznym w Gronowie oraz na terenie portu lotniczego Olsztyn – Mazury w Szymanach. Działały 4 zakłady: 2 zakłady żywienia zbiorowego oraz 2 zakłady obrotu. Jeden obiekt nie funkcjonujący cały rok, został wykreślony decyzją z rejestru zakładów podlegających urzędowym kontrolom organów PIS.

Kontrole realizowano w zakresie:

- oceny realizacji zasad systemu kontroli wewnętrznej w tym zasad GHP/GMP i HACCP ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności
- oceny przestrzegania przez przedsiębiorców obowiązku śledzenia pochodzenia produktów,
- oceny realizacji przestrzegania zasad higieny,
- oceny realizacji warunków i sposobu przechowywania żywności.

W sumie przeprowadzono 7 kontroli. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych nie stwarzał zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. We wszystkich zakładach funkcjonowała kontrola wewnętrzna. Operatorzy żywności posiadali wdrożone procedury i systemy pozwalające na identyfikację pochodzenia wykorzystywanych surowców. Wszystkie zakłady były utrzymane w dobrym stanie technicznym, czystości i porządku.

Obiekty żywnościowo – żywieniowe funkcjonujące na przejściach granicznych to mikro przedsiębiorstwa zatrudniające 1-3 osób, których przedmiotem działalności jest bardzo

ograniczony asortyment żywności, a najczęściej prowadzonym procesem technologicznym odgrzewanie gotowych wyrobów garmażeryjnych i kulinarnych.

III. Graniczna kontrola jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2022 roku w porównaniu do roku ubiegłego znacznie drastycznie zmniejszyła się ilość wwożonych towarów podlegających granicznej kontroli sanitarnej przez nadzorowane przejścia graniczne i mimo gotowości pracowników GSSE w Elblągu mniej przeprowadzono granicznych kontroli sanitarnych niż w latach poprzednich.

Na zmniejszenie ilości partii żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wprowadzanych na obszar Rzeczypospolitej Polski przez przejścia graniczne na terenie województwa warmińsko – mazurskiego wpływ miała sytuacja ekonomiczna,

oraz polityczna, ponieważ nadzorowane przejścia graniczne usytuowane są na granicy z Obwodem Kaliningradzkim, rosyjską eksklawą w Europie Środkowej. Teren obwodu oddzielony jest od głównej części państwa rosyjskiego obszarami niepodległych państw, przez co nie posiada on swobodnej łączności lądowej z resztą kraju. Transport do Obwodu kaliningradzkiego jest uzależniony od polityki taryfowej sąsiadów oraz wprowadzonych restrykcji związanych z panującą wojną w Ukrainie

Ogółem pracownicy GSSE w Elblągu skontrolowali 80 partii towarów, wystawili 80 świadectw w tym 79 dotyczących żywności oraz 1 materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W 2022 roku nie występowały w wyniku dokonanych oględzin podejrzenia, co do jakości zdrowotnej przewożonej żywności, przedstawiana przez importerów bądź ich przedstawicieli dokumentacja umożliwiała porównanie deklarowanej jakości zdrowotnej przywożonej z zagranicy partii towaru z przepisami prawnymi. Próbek do badań laboratoryjnych nie pobierano. Nie wydawano decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu lub przetwórstwa w kraju towaru. Wystawiono 38 decyzji płatniczych.

Na terenie działania Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu wyznaczonym punktem kontroli granicznej (BCP) dla towarów opakowanych nie pochodzących od zwierząt, bez wymogów temperaturowych lub schłodzonych, jest Punkt Granicznej Kontroli Sanitarnej-Epidemiologicznej w Bezledach, Drogowe Przejście Graniczne Bezledy, 11-200 Bartoszyce.

Do granicznej kontroli sanitarnej w BCP w Bezledach dotychczas nie zgłaszano środków spożywczych objętych przepisami Unii Europejskiej, tak, więc produkty, których import jest określony przepisami Unii Europejskiej nie były przedmiotem granicznej kontroli sanitarnej przeprowadzanej przez pracowników Granicznej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Elblągu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2007 r. (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 546.) na terenie województwa warmińsko - mazurskiego właściwymi do przeprowadzania granicznej kontroli sanitarnej jest 5 przejść: Drogowe Przejście Graniczne

w Gołdapi, Drogowe Przejście Graniczne w Gronowie, Drogowe Przejście Graniczne w Bezledach, Kolejowe Przejście Graniczne w Braniewie oraz morskie w Elblągu.

W 2022 roku środki spożywcze oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością były wwożone na obszar Polski przez Drogowe Przejście Graniczne w Bezledach oraz Kolejowe Przejście Graniczne w Braniewie.

Asortyment towarów z importu, ilość partii poddanych granicznej kontroli sanitarnej oraz wystawionych świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych na tych przejściach przedstawiał się następująco:

Drogowe przejście graniczne w Bezledach

Lp	Towar	Kraj przywozu - z	Ilość partii skontrolowanych	Ilość wystawionych świadectw stwierdzających spełnienie wymagań zdrowotnych	Ilość partii skierowanych poprzez zawiadomienie do miejsca docelowego przeznaczenia	Liczba decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu
1.	Gryka spożywcza	Rosja	1	1	0	0
2.	Kasa gryczana prażona	Rosja	33	33	0	0
3.	Kasza jaglana	Rosja	1	1	0	0
4.	Suplementy diety	Rosja	44	44	0	0
Razem			79	79	0	0

Kolejowe przejście graniczne w Braniewie

Lp	Towar	Kraj przywozu - z	Ilość partii skontrolowanych	Ilość wystawionych świadectw stwierdzających spełnienie wymagań zdrowotnych	Ilość partii skierowanych poprzez zawiadomienie do miejsca docelowego przeznaczenia	Liczba decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu
1.	Mikser planetarny	Chiny	1	1	0	0
Razem			80	80	0	0

W 2022 roku do GSSE w Elblągu nie wpłynął żaden wniosek o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej żywności wywożonej z terytorium Polski do krajów trzecich, ponieważ na terenie działania GSSE nie funkcjonuje żaden zakład produkcyjny zajmujący się exportem żywności pochodzenia roślinnego.

IV. Współdziałanie z innymi organami kontroli granicznej

Współpraca ze służbami i organami kontrolnymi działającymi na granicy państwa w ramach sprawowanego nadzoru nad jakością zdrowotną partii towarów z importu polegała na

prowadzeniu wspólnych działań mających na celu sanitarne zabezpieczenie granic państwa oraz zapewnienie właściwej jakości zdrowotnej partii towarów z importu wwożonych z krajów trzecich na teren WE. Mając na uwadze uściślenie zasad współpracy, wyeliminowanie jakichkolwiek przypadków docierania do miejsca docelowego przeznaczenia środków spożywczych, substancji pomagających w przetwarzaniu oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, niepoddanych granicznej kontroli sanitarnej, zapewnienie prawidłowego obrotu towarowego z inicjatywy PGIS w Elblągu zorganizowano 3 narady szkoleniowe: z przedstawicielami Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Olsztynie/Oddział Celny w Bezledach, przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa/Oddział Graniczny Bezledy oraz przedstawicielami Granicznego Inspektoratu Weterynaryjnego w Gdańsku/Punkt Kontroli Granicznej BCP w Bezledach. Organizacja narad podyktowana była koniecznością kontynuowania współpracy w celu zapewnienia prawidłowej kontroli obrotu towarowego żywnością pochodzenia niezwierzęcego, a także zapobieganiu wszelkim zagrożeniom mogącym mieć wpływ na zdrowie.

Podczas narady z przedstawicielami Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Celno-Skarbowego

w Olsztynie/Oddział Celny w Bezledach omówiono:

- zasady współdziałania obu służb w sytuacjach nadzwyczajnych,
- zasady współpracy organów Celnych i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przypadku kontroli towarów nieujętych w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia w sprawie wykazu towarów, które podlegają granicznej kontroli sanitarnej, gdy funkcjonariusz celny ma wątpliwości, czy spełniają one zasadnicze lub inne wymagania określone prawem żywnościowym, zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 27 ust. 3 rozporządzenia nr 765/2008,
- tryb powiadamiania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej o towarach niepoddanych granicznej kontroli sanitarnej lub co, do których istnieją okoliczności wskazujące, że nie spełniają wymagań bezpieczeństwa zdrowotnego na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami celnymi w zakresie granicznych kontroli sanitarnych (Dz. U. 2017 poz. 567),
- kontrole sanitarne towarów zawróconych przez służby graniczne krajów trzecich bądź objętych procedurą powrotnego przywozu.
- sprawę działania platformy koordynacji i wymiany danych Single Window.

Podczas narady z przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa/Oddział Graniczny Bezledy. omówiono:

- zasady przekazywania sobie wzajemnie informacji i dokumentów, wzajemnej pomocy merytorycznej w ramach sprawowanej kontroli granicznej przesyłek towarów, w tym także w zakresie dokonywania prawidłowej selekcji towarów, które muszą zostać przedstawione do kontroli leżącej w zakresie kompetencji organu właściwego rzeczowo,

- zasady wzajemnego informowania o podejrzeniu występowania fałszowania świadectw, atestów i innych dokumentów wydanych przez Organy Inspekcji,
- zasady korzystania z budynków, pomieszczeń i obszarów należących do danego BCP i ich udostępniania określone w zawartym porozumieniu z dnia 19 lipca 2019 r. § 4 pkt. 2. 1-9

Podczas narady z przedstawicielami Granicznego Inspektoratu Weterynaryjnego w Gdańsku/Punkt Kontroli Granicznej BCP w Bezledach omówiono:

- czynności jakie należy wykonać w ramach kontroli granicznych przy wykorzystaniu systemu TRACES NT (ustalono, że w miarę możliwości BCP Bezledy wesprze merytorycznie w zakresie wykorzystania systemu TRACES NT PGKS-E Bezledy),
- zasady przekazywania sobie wzajemnie informacji i dokumentów.
- zasady wzajemnego informowania o podejrzeniu występowania fałszowania świadectw, atestów i innych dokumentów wydanych przez organy inspekcji.
- postępowanie w zakresie kontroli w przypadku kategorii towarów wymagających przeprowadzenia czynności kontrolnych przez więcej niż jeden organ inspekcji.
- zasady i warunki przeprowadzania wspólnych kontroli towarów w pomieszczeniach BCP Bezledy.
- nowe zasady przywozu produktów złożonych.
- sposób wzajemnej pomocy merytorycznej w ramach sprawowania kontroli granicznej przesyłek towarów (produkty złożone).

Współpraca z przedstawicielami organów Oddziałów Granicznych w Bezledach przebiega w sposób prawidłowy i zgodny z zapisami obowiązujących przepisów prawnych oraz zawartych porozumień między służbami.

V. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na obszarach przejść granicznych

Nadzorem sanitarnym objęte są obiekty użyteczności publicznej zlokalizowane na wszystkich nadzorowanych przejściach granicznych:

- 4 drogowych – w Grzechotkach, Gronowie, Gołdapi i Bezledach,
- 2 morskich – w Elblągu i Fromborku,
- 1 kolejowym – w Braniewie,
- 1 Porcie Lotniczy Olsztyn – Mazury w Szymanach.

W 2022 roku przeprowadzono łącznie 16 kontroli przejść granicznych w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego budynków, pomieszczeń użyteczności publicznej z uwzględnieniem czystości klimatyzacji i wentylacji oraz postępowania z odpadami. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych, ruch graniczny na przejściach w Gołdapi i Gronowie pozostawał zawieszony, natomiast na przejściach w Braniewie, Bezledach i Grzechotkach ograniczony. Ze względu na stan epidemii obowiązujący do 16 maja 2022 r. i następnie obecnym stanem zagrożenia epidemicznego, w 2022 r. podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę poświęcono przestrzeganiu aktualnych wytycznych związanych z minimalizowaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Morskie przejścia graniczne w Elblągu i Fromborku oraz kolejowe przejście w Braniewie, podobnie jak w latach ubiegłych nie funkcjonowały.

W 2022 r. na przejściu w Braniewie większość pomieszczeń nadal pozostawała niewykorzystywana. Funkcjonowała jedynie strefa zlokalizowana na parterze budynku, gdzie funkcjonariusze Straży Granicznej przeprowadzali krótkie odprawy. Lokale przejścia są odnawiane według potrzeb. Administrator wykazuje dbałość o stan techniczny budynku, podejmuje działania, aby nie uległ on pogorszeniu. Mimo wszystko przed ponownym włączeniem do użytkowania wymagany jest remont części budynku.

Od marca 2022 r. trwają prace związane z modernizacją Portu we Fromborku, na którym zlokalizowane jest morskie przejście graniczne we Fromborku. Kontenerowy budynek, przeznaczony do dokonywania odpraw przez służby celno - skarbowe oraz Straż Graniczną został rozebrany. Nie było możliwości cumowania jednostek pływających oraz nie zapewniono dla służb granicznych innego zaplecza technicznego umożliwiającego przeprowadzenie odpraw. Nie odnotowano jednostek wykazujących potrzebę przekroczenia granicy we Fromborku.

Terminal morskiego przejścia granicznego w Elblągu jest właściwie przystosowany i przygotowany do odprawy granicznej osób, w tym osób niepełnosprawnych, jednostek pływających oraz samochodów osobowych. Zapewnione są również dobre warunki pracy dla służb granicznych i celnych.

W minionym roku na przejściach w Gronowie i Gołdapi ruch graniczny nadal pozostawał zawieszony do odwołania. Obiekty te nie zostały całkowicie wyłączone z eksploatacji, pracowały tam służby graniczne, celne oraz administracja przejścia. Na przejściu w Gołdapi, z uwagi na wstrzymanie ruchu granicznego, część pomieszczeń (sanitariaty, pawilony kontrolerskie, pomieszczenie przeszukań), przeznaczonych dla osób przekraczających granicę lub które związane były z odprawą pasażerów, wyłączono z użytku. Pomieszczenia te okresowe są wietrzone i sprzątane. Odnowiono pomieszczenie szatni dla funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej na skontrolowanych przejściach nie budził zastrzeżeń, był dobry. Wszystkie przejścia posiadały wydzielone pomieszczenia sanitarne dla służb i obsługi oraz dla osób przekraczających granicę, w tym pomieszczenia przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Lotnisko w Szymanach posiada możliwość zaopatrywania w wodę samolotów. Wodniarka w 2022 r. nie była wykorzystywana, jednak jest objęta kontrolą wewnętrzną oraz nadzorem sanitarnym i pozostaje w gotowości do użytkowania.

Zgodnie z wymaganiami w budynkach użyteczności publicznej wszystkich przejść granicznych przeprowadzane były przeglądy wentylacji i klimatyzacji. Administratorzy obiektów przedstawili protokoły z dotyczące czyszczenia i konserwacji klimatyzatorów oraz przeglądów kominiarskich, które zostały przeprowadzone przez specjalistyczne firmy. Zgodnie z wynikami zawartymi w protokołach, wentylacje, klimatyzacje oraz przewody kominowe na wszystkich przejściach granicznych są sprawne i umożliwiały bezpieczne użytkowanie obiektów.

Budynki, tereny zielone oraz parkingi wszystkich skontrolowanych jednostek utrzymane były w należyтым porządku, wyposażono je w dostateczną ilość pojemników na odpady komunalne, których opróżnianie dostosowane było do potrzeb. Opracowane są instrukcje dot. zasad selektywnego zbierania odpadów. Administratorzy przejść granicznych posiadali podpisane umowy na odbiór odpadów, w tym na odbiór odpadów niebezpiecznych, z firmami

posiadającymi zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbioru, transportu i unieszkodliwiania tych odpadów.

W trakcie trwania epidemii COVID-19 w 2022 r. wszystkie przejścia pracowały w zwiększonym reżimie sanitarnym oraz posiadały wypracowane w ostatnich latach procedury postępowania w sytuacji awaryjnej m.in. postępowania w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej. W walce z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, oprócz wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej, zwiększenia częstotliwości sprzątania ogólnodostępnych pomieszczeń (szczególnie dezynfekcji sanitariatów) i stosowania płynu do dezynfekcji rąk, większość administratorów przejść granicznych wykorzystywała urządzenia do ozonowania, lampy wirusobójcze oraz dokonywała dezynfekcji przez zamgławianie powierzchni.

Na przejściach drogowych w Grzechotkach i Bezledach ilość pasów, na których dokonywane były odprawy pozostawała zredukowana. Odprawa odbywała się na zewnątrz pawilonów pasażerskich. Pracownikom na wszystkich przejściach zapewniono jednorazowe maseczki

i rękawiczki, a niektóre służby były dodatkowo wyposażone w bezdotykowe termometry. W poszczególnych budynkach przy wejściach znajdowały się w dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk.

Kontrola organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze przejść granicznych mobilizowała administratorów oraz osoby pracujące na przejściach granicznych do aktywnego przestrzegania wytycznych i wymagań prawnych. Podczas kontroli pracownicy Inspekcji Sanitarnej pozostawiali materiały edukacyjne oraz wielokrotnie podkreślali wartość szczepień ochronnych jako bezpieczną i skuteczną metodę zapobiegania chorobom zakaźnym. Dla większości obiektów przekazano również ulotki i plakaty z instrukcjami mycia i dezynfekcji rąk. Efektem prowadzonych działań było zwiększenie świadomości, synergia administratorów przejść granicznych z organami PIS oraz ich aktywne zaangażowanie w zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom oraz osobom przekraczającym granicę. Poprawa sytuacji epidemiologicznej w Polsce wpłynęła na zniesienie wcześniej wprowadzanych obostrzeń. Mimo to automatyczne dyfuzory do dezynfekcji rąk oraz instrukcje mycia i dezynfekcji rąk dalej pozostają w przestrzeniach przejść granicznych.

VI. Działalność kontrolna na granicy Państwa w zakresie środowiska pracy.

W 2022 roku przeprowadzono 8 kontroli w zakresie oceny higieny pracy oraz warunków środowiska pracy osób zatrudnionych na przejściach granicznych.

Ustalono, że 36 funkcjonariuszy oddziałów celnych i placówek straży granicznej (przewodników psów), 17 pracowników inspekcji weterynaryjnej oraz inspekcji ochrony roślin

i nasiennictwa oraz 3 pracowników Oddziału Obsługi Drogowego Przejścia Granicznego w Bezledach narażonych jest na działanie szkodliwych czynników biologicznych. Ponadto 135 funkcjonariuszy celnych obsługujących urządzenia rentgenowskie do prześwietlania samochodów, towarów i bagaży podróżnych oraz wykrywania materiałów promieniotwórczych narażonych jest na czynnik rakotwórczy – promieniowanie jonizujące. Natomiast 142 pozostaje w kontakcie

z czynnikiem rakotwórczym benzenem będącym składnikiem benzyny oraz spalinami diesla uwalnianymi podczas pracy silnika wysokopiętnego. Benzen uwalnia się do środowiska pracy podczas przeprowadzania podstawowej kontroli celno-skarbowej tj. badania ilości przewożonej benzyny, bezpośredniej kontroli zawartości baku samochodu z uwagi na przestrzeń, w której można ukryć inne towary akcyzowe. Kontakt ze spalinami diesla występuje podczas - podstawowej kontroli celno-skarbowej w budynkach kontroli szczegółowej oraz na pasach odpraw. Dodatkowo 6 funkcjonariuszy straży granicznej pozostaje w kontakcie z benzenem, uwalnianym podczas tankowania łodzi i pojazdów służbowych.

W przedstawionych wynikach przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy na stanowiskach pracy funkcjonariuszy celnych oraz Straży Granicznej na pasach odpraw nie stwierdzono przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia takich jak hałas, pył i związki chemiczne, których źródłem jest praca silników samochodów osobowych, ciężarowych i autobusów poruszających się po pasach odpraw.

Osobom narażonym prawidłowo opracowano ocenę ryzyka zawodowego. Uwzględniono

w niej klasyfikację i wykaz szkodliwych czynników, rodzaj, stopień, czas trwania narażenia, skutki zagrożenia oraz odpowiednie środki ochrony. Urządzenia wytwarzające promieniowanie jonizujące były objęte kontrolą środowiskową. Raporty z kontroli nie wykazywały przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania. Funkcjonariusze posiadali wymagane uprawnienia operatora akceleratora, badania lekarskie oraz dokumentację z odbytych szkoleń. Informacja o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym została przesłana do WSSE w Olsztynie w terminie zgodnym z przepisami prawa.

Pracownikom służb granicznych zapewniono odpowiednie środki ochrony indywidualnej oraz utrzymywane w dobrym stanie technicznym, czystości i porządku pomieszczenia i urządzenia higieniczno-sanitarne.

Nie stwierdzono podczas kontroli nieprawidłowości dotyczących przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w środowisku pracy.